

30. Szentháromság vasárnapja.A KERESZTYÉN GYÜLEKEZET ELSŐ IMÁDSÁGA.

Ap. Csel. 4,23-31

Ap. Csel. 4,23-37

Akik az elmúlt héten együtt olvastuk tovább az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyvet, meggyőződhattünk, hogy az első pünkösdek maradandó következménye lett. Ami akkor, ott történt, nem múló hangulat, nem egy-két napi lelkesedés volt. A Szentlélek tüze nem szalmalángot lobbant a szívekben. A szalmaláng az ember szívének, jóindulatának, vagy ellágyulásának, felbuzdulásának a következménye. A Szentlélek mindig maradandó, olthatatlan tüzet támaszt.

Mai alapigénk megkülönböztetett figyelmünkre méltó, mert benne Jézus Krisztus gyülekezetének első imádságát ismerjük meg. Ha elég alázatosak tudunk lenni, sokféle üdvös eligazítást nyerünk belőle gyülekezeti imádságainkra nézve. Valljuk meg, hogy nagy szükségünk is van reá.

Felemelték szavukat.

Az apostolok a főpapok, a saduceusok és az írástudók barátságtalan gyülekezetéből az "övéikhez" mentek. Elbeszélték nekik a történeteket. Tehát megosztották gondjukat, bajukat a gyülekezettel. Az igehírdetők ügye, sorsa nem magánügy!

Az első gyülekezeti imádság mögött szenvedés és üldöztetés van. Az egyház nyomorúsága mindig az imádság ideje volt. Isten népe a szorongásban az Urat kereste és halk imádságot mán-dott. /És 26,16/ Amikor a földi utak bezárultak, megkeresték a felfelé vezető utat: Felemelték szavukat.

Három szempontból vesszük vizsgálat alá ezt az első keresztyén gyülekezeti imádságot: hogyan, miért és milyen eredménnyel imádkoztak?

HOGYAN?

1. Egy szívvel-lélekkel. Semmi sem tud olyan erősen összekapcsolni, mint az imádság. Mégpedig az olyan imádság, amit a Szentlélek fegyelme alatt, és Isten Ígéje igazságának a fényében mondanak el. Az ilyen imádság eggyé forraszt Istennel és egymással. Ennek az egységnek a következménye a nagy nyugalom. Ez az imádság nem ideges emberek imádsága. Nem hisztériában, vagy ~~körök~~ tömegőrületben egyek, hanem a nyugalomban. Itt szó sincs nyugtalanságról, pánikról. De nem is járnak a fellegekben. A valóság talaján maradnak, amikor felemelik szavukat Istenhez. Nem győzelmi dalt énekelnek, mert tudják, hogy a dráma még tart, csak két felvonás közötti szünetben vannak most.

2. Az Írásra emlékezve. Ennek az imádságnak a nyomait három helyen is megtaláljuk az Ószövetségben. Így imádkoztak a Léviták, Jésua és társai Jeruzsálem újjáépítése idején /Neh 9,6/, így imádkozott Jeremiás, amikor mezőt vásárolt Anatótban, a jobb jövőt jelképezve vele /Jer 32,17/, és így imádkozott Ezékiás király AsszírIA fenyegetése árnyékában /És 37,15/.

Ebben az imádságban döntő szerepe van a 2. zsoltárnak. Általa az Írás közvetlen közelségébe kerülnek, mert ennek a messiási zsoltárnak a kijelentését "merészen" - de tegyük csak hozzá nyugodtan azt is -, hogy gyermeki hittel a saját helyzetükre alkalmazzák. Az Ige és az imádság egységét szemlélhetjük itt. S el ne feledjük: Ige - imádság nélkül - száraz keresztyén élet; imádság - Ige nélkül - rajongó keresztyén élet; Ige és imádság együtt - egészséges keresztyén élet.

3. Az események mögött Istent látva. Imádságként hang-

zik a már kétszer hirdetett meggyőződés: Act 2,23; 3,18 és most 4,28. Ez a Biblia nagy alapgondolata: Minden Isten akaratából történik. Az Ő keze és engedelme nélkül semmi sem történik. Pilátus és Heródes végülis Isten eszközei, akik Isten tervét hajtják végre. Ez volt az első keresztyének nagy bizonyossága. Ebben a hitben szóltak, ebben a hitben imádkoztak, és ebben a hitben szenvedtek.

MIÉRT?

1. Isten tekintszen rájuk. Nem kérik ellenségeik lelkét. Nem folytatják tovább a 2. zsoltárt. /Lásd a 8-9. verseket./ Bár bizonyosak, hogy további szenvedés következik, azt sem kérik, hogy Isten kímélje meg őket a szenvedéstől. Csak azt kérik, hogy tekintsen "az ő fenyegetéseikre", azaz legyen tekintete, szeme előtt mindaz, ami velük történik. Akkor nem lehet semmi baj. Nagy nyugalom van abban, ha így tudok élni: "Tudja az Úr."

2. Adjon nekik nyíltságot, parréziát. A parrésia gazdag jelentésű szó. Jelenti mindennek kimondását, de jelent nyíltságot, tartózkodás nélküliséget, merészséget a beszédben, bátorságot, félelem nélküliséget, bizalmat. Új fordításunk "hitvalló bátorsággal" fordítja a 4,13-ban s nem is rosszul. A Jézus Krisztus evangéliumának hirdetésénél mit sem ér az emberi erő. Azzal előbb-utóbb úgy jár mindenki, mint Péter: megszólal a kakas. De a Jézus Krisztus evangéliuma nem is zugolyában lett dolog. Nem titkos összejövetelek témája. Azt alkalmas és alkalmatlan időben parrésiával kell hirdetni.

Magyar református egyházunk történelmében bőségesen találunk példát erre a hitvalló bátorságra. Ezzel a parrésiával tudták áldott emlékü gályarab prédikátor eleink a kapuvári börtönben oly gyakran énekelni 262. énekünk 6. versét:

„Szenvedek békével,

Magamat is ezzel
 Biztatom mindenkben:
 Szenvedett Megváltóm
 Többet én jól tudom,
 Üdvösségemért testben.
 Nem egyedül vagyok
 Földön ki nyomorgok:
 Szenvedik ezt is többen."

3. Isten erősítse meg a hirdetett Igét. Azt kérik, hogy Isten nyújtsa ki a kezét. Mert hitték, hogy nem oly rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna /És 59,1/. Isten kezének kinyújtása Jézus nevében működésbe hozza azokat az erőket, amelyek által gyógyulások, jelek és csodák történnek. Nem új dolgot kérnek, hanem csak azt, hogy úgy történjék ezután is, ahogyan eddig történtek. /Mk 16,20/

MILYEN EREDMÉNNYEL?

Az igazi imádságra nemcsak az ember mond áment. Áment mond rá a Szentháromság Isten is. Erre az első gyülekezeti imádságra Isten áment mondott. Ez megtanít minket arra is, hogy ha igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése /Jak 5,16/, akkor sok igaznak együttes buzgóságos könyörgése még hasznosabb.

Annak jeleként, hogy Isten rájuk tekint, hogy kinyújtsa a kezét, megmozdul a hely. Aki itt "véletlen" földrengésre gondol, az mit sem ért Isten dolgaiból. Bengel a hely megmozdulását szimbolumnak tekinti, mely jelképezi azt a mozgást, amelyet az evangélium szerte a világon létrehoz majd. Gondoljunk itt az Acta 16,25-26-ra is.

De megmozdul a gyülekezet is. Megnyerik a parrésit, amit kértek: 31. vers. A hitközösséget követi életükben a szeretetközösség. A 32-37. verseket az általam használt exegézisek mind így magyarázzák. De így értelmezte azt Kálvin is, aki hozzáfűzi magyarázatához mély meggyőződéssel: "Nem is lehetséges

hogy az emberek, ha igazán meg vannak győződve arról, miszerint Isten nekik mindannyiuknak közös atyjuk és Krisztus a közös fejük, testvéri szeretettel ne egyesüljenek s javaikat egymással kölcsönösen meg ne oaszák." /Inst.IV.1,3/

Az egyház a maga körén belül megoldotta a társadalmi különbségek problémáját, felszámolta a nyomort. Testvérül születtek egymás számára a nyomorúság idején. /Péld 17,17/

Mindenhez talán csak egyetlen mondatot kell befejezőként hozzátennünk Szentháromság vasárnapján. Egyetlen rövid fohászt: Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök Isten: Taníts minket így imádkozni! Amen.